

HANDLINGSPLAN FOR TRIVSEL 2016-2020

1. Trivsel

Mål:

- 1. Alle elever opplever skolen som en trygg og god arbeidsplass.*
- 2. Skolen er en positiv arena hvor elevene opplever trygghet, trivsel, glede og mestring*
- 3. Elevene får tilfredstilt sine faglige, kreative og sosiale forventninger og behov.*

Hvorfor trivselsarbeid?

Trivsel er et overordnet mål i seg selv. I tillegg til læringsoppgavet, har skolen som et av sine viktigste oppdrag og skape et positivt og utviklende læringsmiljø. Trivsel har også en helsebringende og forebyggende effekt ved at eleven lærer å ta vare på egen helse både fysisk og psykisk i nåtid og fremtid. Økt helse og økt trivsel er læringsfremmende og skaper gode læringsforhold. Elever som opplever stor grad av trivsel klarer i større grad å konsentrere seg om læring. Økt trivsel er forebyggende mot mobbing. (E.Domben 2010)

Hvordan gjør vi det?

For at elevene på Storhaug skole skal oppleve trivsel i sin hverdag er det viktig at de voksne er bevisst på hvilke faktorer og elementer som er trivselsfremmende. Noen faktorer som er med på å øke elevenes opplevelse av trivsel på skolen er passe høye og realistiske krav, autonomi og sosial støtte.

De faglige kravene elevene møter på skolen må være oppnåelige og samtidig utfordrende. Her vektlegges begrepet *mestring*. Når et barn opplever *mestring*, det være seg faglig eller sosialt, vil det styrke barnets tro på seg selv og bygge opp selvtillit og motivasjon for mer læring. Kombinert med et positivt anerkjennende klassemiljø og tette gode relasjoner med andre elever og voksne vil muligheten for måloppnåelse være stor. (O. Samdal "Trivsel er helsebringende")

Elevene på Storhaug skole skal ha mulighet til å være med og påvirke og forme sin egen hverdag. Dette skjer hovedsakelig gjennom klassens time, elevråd, fadderordninger og ansvarsføring. Muligheten til å kunne påvirke og ta avgjørelser for egen læring har innvirkning på trivselen.

Elevers selvbeild dvs.hvordan eleven oppfatter seg selv fysisk, faglig, emosjonelt og sosialt, er en helt avgjørende faktor for trivsel.

Elevers selvbeild blir styrket eller svekket i sin sosiale omgang med andre elever og voksne. Gode, stabile, positive vennerelasjoner i klassen og på skolen har stor innvirkning på elevenes syn på seg selv og hvilken verdi de gir seg selv.

Andre trivselsfremmende elementer Storhaug skole legger vekt på er av mer kulturell og generell art. Den kulturelle dimensjonen av Storhaug skole presenteres senere i denne planen.

For å lykkes med trivselsmålene er det viktig at tiltakene omfatter hele skolen og at det integreres i det daglige arbeidet. Det krever at alle ansatte i skolen engasjerer seg og følger opp kontinuerlig samtidig som det samarbeides med hjemmene. Dersom vi i tillegg arbeider med trivsel i et langsiktig perspektiv har vi alle muligheter for å lykkes.

Elevrådet

Elevrådet skal ta seg av oppgaver som har med *arbeidsforhold* og *velferdsinteressene* til elevene å gjøre. Rådet skal hjelpe til med å skape *gode forhold og trivsel* på skolen. Elevrådet har 2 medlemmer i skolemiljøutvalget som er skolens rådgivende organ til driftstyret ift trivsel og godt skolemiljø.

Elevrådet skal også arbeide for å få medelever til å ta *initiativ* og *engasjere seg* i spørsmål som elevrådet arbeider med. Den tillitsvalgte må tale klassen si sak på elevrådsmøtene, og må derfor vite hva klassen mener.

Elevrådet har regelmessige møter i løpet av skoleåret. Det er elevrådsleder sammen med miljøterapeut som kallar inn til disse møtene. Etter møtene blir det skrevet referat.

Det er viktig at klassen har ”klassens time” i forkant av elevrådsmøtene, for å ta stilling til saker som skal tas opp på møtet. Det er også viktig at tillitseleven tar med seg saker fra klassen til elevrådet.

Skolemiljøutvalget

Det er lovfestet at alle skoler skal ha et skolemiljøutvalg. Det er skoleeiers og rektors ansvar at skolemiljøutvalg blir opprettet i samsvar med bestemmelsene i opplæringsloven.

Skolemiljøutvalget skal bidra til å sikre elevenes og foreldrenes deltakelse i skolens arbeid med å skape godt skolemiljø. Det fysiske arbeidsmiljøet til barn og unge i barnehager og skoler reguleres av Forskriften om miljørettet helsevern. Videre skal Opplæringslovens kapittel 9a” *Elevane sitt skolemiljø*” sikre det psykososiale miljøet. Kapitlet blir ofte betegnet som ”*elevenes arbeidsmiljølov*”.

Skolemiljøutvalget er et rådgivende organ for skolens driftstyre. Det er skolens driftstyre som vedtar Handlingsplan for trivsel og årlig revisjon av denne.

Skoleledelsen på Storhaug sikrer at det utføres årlige kartlegginger (elevundersøkelsen) og systematisk gjennomgang av resultatene, og drøfter konkrete tiltak i skolemiljøutvalget.

I Storhaug skoles skolemiljøutvalg er følgende grupper representert:

- 2 representanter for elevene
- 2 representanter for foreldre
- 1 representant for personale
- 1 representant fra skolens ledelse
- Miljøterapeut

Skolemiljøutvalget avholder 2- 4 møter pr skoleår.

Elevundersøkelsen

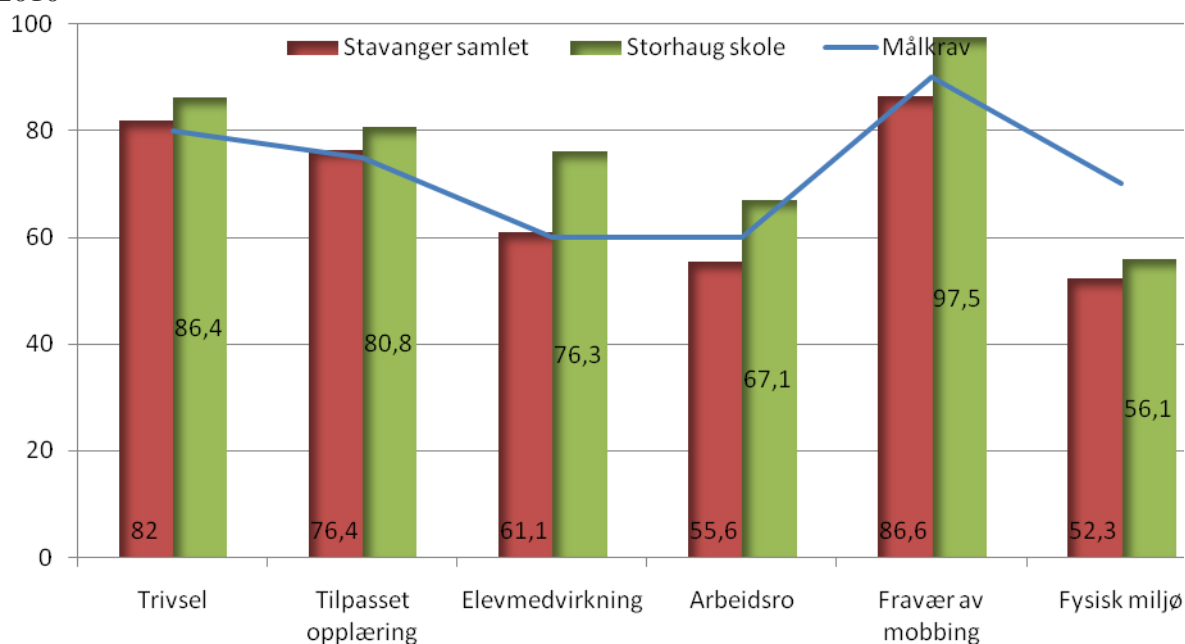
Elevundersøkelsen er en årlig nasjonal undersøkelse som utføres på barneskolens 7. Trinn i perioden januar- mars. Det er Utdanningsdirektoratet som initierer undersøkelsen. Formålet med med elevundersøkelsen er at elever skal få si sin mening om læring og trivsel på skolen.

Resultatene fra brukerundersøkelsene slettes ikke, men lagres forskriftsmessig, og benyttes av skoler, skoleeiere og den statlige utdanningsadministrasjonen som en hjelp til å analysere og utvikle læringsmiljøet. Data fra undersøkelsene kan også bli brukt til forskningsformål.

Resultatene fra undersøkelsen gir skolen et viktig grunnlag for å vurdere behov for tiltak både ift det fysiske og psykososiale arbeidet ved skolen.

Grafisk fremstilling av elevundersøkelsen

2010

2. Friminuttet som arena

Friminutt er en stor del av elevens hverdag i skolen. Det er også for mange dagens vanskeligste ”fag” da det er preget av lite struktur, behov for selvaktivisering og krav om sosial kompetanse.

For ensomme og sårbare elever kan friminuttet være vanskelig da de lett blir synlig alene og finner det vanskelig med å invitere seg med i aktiviteter og leker på eget initiativ. Eldre elever på barneskoler kan også ta et oppgjør med skolens aktiviteter. De begynner å henge mye rundt og samspillet blir mer relasjonsorientert og mindre aktivitetsorientert. Eldre elever kan derfor kjede seg i friminutt og det kan være en sammenheng mellom kjedsomhet og uønsket atferd/ mobbing. (Olweus 2000)

For å forebygge uønsket atferd uansett om det er et resultat av kjedsomhet eller ikke kan skolen gjennomføre tiltak som kan gjøre friminuttene mer spennende og aktiviserende. Her nevnes blant annet:

- Utlånsentral
- Ukens lek
- Turneringer
- Fadderordning
- Miljøpatrulje (Mipa)
- Åpen gymsal
- Vårleker 1.-3.trinn

De voksnes rolle i friminuttene er også av stor betydning hva gjelder trivsel og trygghet. Skolens vakter er ute i friminuttene for å ivareta elevene på best mulig måte gjennom å regulere elevenes atferd, leke sammen og for å observere. Friminuttene vil også kunne være et ”gyldent mellomrom” for å komme i kontakt med elever i klassen og andre (relasjonsbygging).

Rammer for tilsyn i friminutt ved Storhaug skole:

- *Gule vester.* De voksne er synlige fordi de bruker gule vester.
- *Sweepervakt.* Sweepervakten tar en runde i skolegården etter det har ringt og sørger for at alle elevene er på vei til klasserommene.
- *Vaktrute.* Mellom 50 og 75 % av all mobbing foregår der hvor det er lite voksentilsyn. Vaktene fordeler seg ute i skolegården for å begrense mobbing og annen uønsket atferd.
- *Informasjon.* Dersom det har skjedd noe spesielt som kontaktlærer eller andre bør vite om gir vaktene informasjon om dette videre til dem det gjelder
- *Elevfokus.* Vi unngår at to og to vakter går sammen.
- *Vi holdning.* Et felles ansvar for skolens elever. Alle elever er våre elever og ikke mine eller dine.
- *Observere.* Observasjon er ikke tolkning, det kommer i etterkant. Vaktene er objektive og beskriver situasjonen/ hva som skjedde så nøyte som mulig.

Vaktens rolle i konfliktsituasjoner og utageringer.

- Vaktene håndterer konflikter. (ikke løse dem.)
- Får bort evt tilskuere. Tar ikke store konflikter i andres påhør.
- Snakker rolig til de involverte. Vi har aksept for sinne, men ikke for atferden.
- Vurderer graden av affekt. Den voksne tar kontroll dersom eleven(e) ikke selv har kontroll og ved fare for vold eller ødeleggelse. Den voksne skjerner av personer dersom det er nødvendig.
- Ber om hjelp fra andre voksne i nærheten.
- Elevene som er i konflikt skjernes fra hverandre evt med voksne til å følge dem. Konflikten løses ved et senere tidspunkt.

MIPA-miljøpatruljen.

Miljøpatruljen er et tiltak som i grove trekk har som hensikt å øke trivsel, trygghet og aktivitetsnivået i friminuttene. Miljøpatruljen er elevenes egen trivselspatrulje og elever fra 7 og 6 trinn kan søke miljøterapeut om å få delta. En gruppe består av mellom 6 og 8 elever. De er aktive i utvalgte friminutt hvor de arrangerer leker og aktiviteter i hovedsak for de minste på skolen. De har en egen tildelt plass i skolegården hvor de skal være synlig for alle da med grønne vester og grønn vimpel. Miljøpatruljen planlegger ukens aktiviteter sammen med miljøterapeut og informerer om tilbudet til de laveste trinnene.

Deltakere i miljøpatruljen må ikke anses som vakter. De skal ikke ta den voksnes rolle eller ansvar men har som regel å melde fra til voksne dersom de oppdager konflikter eller andre vanskelige situasjoner. Miljøpatruljen er i hovedsak kun ute, de er ikke innevakter, men kan etter avtale benytte seg av gymsal dersom dette er en planlagt aktivitet.

Miljøpatruljen har ingen særfordeler enn andre elever på skolen, men har frivillig påtatt seg et ansvar for aktiviteter og leker i friminutt hvor de selv kunne brukt tiden til lek. Erfaringsmessig viser det seg at elevene som er med i miljøpatruljen går litt lei etter en stund. De voksne som er vakter oppfordres derfor til å vise deltagerne i miljøpatruljen litt ekstra oppmerksomhet, gjerne noen oppmuntrende ord slik at lysten og motivasjonen deres kan opprettholdes. Anerkjennelse vil øke sannsynligheten for at engasjementet deres varer lengre og det kan gi positivt utslag i både elev og voksentrivsel. (*A.Maslow*)

3. Vitenhagen.

Vitenhagen skal være en arena hvor elevene lett skal oppleve mestring og sammen med gode opplevelser vil skolehagen som aktivitet være et godt utgangspunkt for å bygge og vedlikeholde gode elev- og voksenrelasjoner.

I 2008 fikk storhaugskolene tildelt en ny tomt for opprettelse av en skolehage. Det administrative arbeidet tok sin tid, men i august i fjor stod endelig skolehagen klar til bruk etter at kommunen var ferdige med det praktiske arbeidet som bl.a omfattet fjerning av buskas og trær, terrengarbeid, såing av gress og avskjermende buskbeplantning, opparbeidelse av gangveier og plass, montering av port og gjerde og etablering av vannuttak. Ved åpningen fikk den nye hagen navnet Vitenhagen. Storhaug skole benytter seg aktivt av dette tilbudet og elever på skolen vil inviteres med en gang i uken ned til skolehagen for litt fysisk arbeid. Vi ser på det som viktig at elevene på Storhaug skole allerede i oppstartsfasen kan være med ned å bli kjent med tomten slik at de kan få et forhold til den og ønske å benytte seg av denne i fremtiden.

Mål med arbeidet:

Som en del av kunnskapsløftet vil også arbeidet med Vitenhagen komme inn under kategorien fysisk aktivitet i skolen og på den måten bidra med å oppfylle mål for både fysisk aktivitet og mål for sosial kompetanse. I tillegg vil gruppene få anledning å arbeide ute i frisk luft og samtidig få et lite avbrekk fra det vanlige skolearbeidet. Dette kan igjen bidra med større overskudd til å jobbe med fag. Turene til Vitenhagen skal ikke bare handle om det fysiske arbeidet. På smågrupper vil en få en tettere voksenkontakt enn i et vanlig klasserom og de voksne vil lettere kunne komme i posisjon for å ha gode samtaler med elevene om skolehverdagen og samtidig gi elevene mer tid og oppmerksomhet.

I smågrupper vil det også være bedre betingelser for å knytte tettere relasjoner til medelever og det er en god arena for å etablere og styrke vennskap. Samholdet er også viktig. Ved å styrke vennskapsbåndene i smågruppene vil det kunne gi positive utslag i klassemiljø og på den måten være forebyggende mot mistriksel og mobbing.

Miljøarbeider og assistent vil på best mulig måte legge til rette for at alle elever som blir med på arbeidet i skolehagen skal sitte igjen med positive erfaringer og opplevelser. Det er viktig for oss at eleven opplever arbeidet som nyttig og kjekt og på den måten kan ta med seg de positive opplevelsene tilbake til skolen og inn i klasserommet. Vi har også som mål at Vitenhagen skal være en arena hvor elevene lett skal oppleve mestring og at dette sammen med gode opplevelser igjen kan være med å øke motivasjon for skolearbeid. (*Gausdal 2007*)

Elevene vil få skriftlig beskjed med hjem i god tid før de skal delta i skolehagearbeidet. De respektive kontaktlærerne vil også bli informert underveis. Det vil også gis dispensasjon til å ta med sykkel den dagen for de som går på et lavere trinn enn femte trinn.

4. SOSIALE MÅL

DETTE ER VI FLINKE TIL I 1. KLASSE

Empati

Vi kan lytte til andre når de snakker uten å avbryte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan trøste og hjelpe vennene våre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
vi kan navnet på de ulike følelsene våre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan se når andre er sinte, glade eller triste	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan si unnskyld	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi kan si noe høyt i klassen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan be om hjelp fra en voksne, når vi for eksempel krangler	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi øver på STOPP regelen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan spørre andre om de vil være med å leke	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan opptre sammen med resten av klassen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi kan vente på tur i spill og lek	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan si unnskyld	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan bruke stopp regelen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi takler at noen av og til bestemmer over oss	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan være sinte uten å gjøre noe vondt mot andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prososial atferd

Vi kan dele med andre og spørre om å få låne av andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan snakke vennlig til andre og bruke fine ord	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi vet noe om hva det betyr å være en god venn	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan ta imot og følge enkle beskjeder	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan håndhilse og si hva vi heter	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi kan henge opp jakkene våre og sette skoene i skohyllen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan sitte stille på stolen og på benken	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
vi kan stå og gå fint på rekke	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan være med og holde klasserommet ryddig	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan rydde pultene våre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Dette er vi flinke til i 2. klasse!

Empati

Vi kan se når noen blir lei seg	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi trøster når noen er lei seg	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi sier i fra når noen blir plaget	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi sier unnskyld dersom vi har gjort noe galt	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar hensyn til hvordan andre har det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi kan gi beskjeder til andre på en fin måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Når vi leker sammen, bestemmer vi litt hver	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi sier fra til en voksen dersom vi blir plaget eller ikke har det bra	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å bli med på en lek uten hjelp fra andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan ha øyekontakt med de vi snakker med	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi tåler at andre bestemmer over oss	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan være sinte uten å gjøre noe vondt mot andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan vente på tur	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi følger regler i lek og spill	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan finne gode løsninger på et problem	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prosocial atferd

Vi klarer å be om lov på en høflig måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi sier takk når vi får noe eller får lov til noe	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi hilser på de vi møter	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi sier hadet eller takk for i dag når vi går fra hverandre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi inviterer andre med i leken	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi deltar i felles aktiviteter	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi holder arbeidsplassen vår ryddig	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan sitte stille i samlinger	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi rekker opp hånda og venter med å snakke til det er vår tur	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan ta imot og følge en beskjed	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Dette er vi flinke til i 3. klasse!

Empati

Vi kan kjenne igjen når vi er sinte, glade, triste etc	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan kjenne igjen våre egne og andres følelser	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi har lært om problemløsning og prøver å finne gode løsninger på problemer	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi øver oss på å håndtere vanskelige følelser	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar hensyn til hvordan andre har det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi kan legge noe frem for klassen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi bidrar til arbeidsro i klasserommet	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi rekker opp hånden og venter på tur til å snakke	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan være uenige med noen uten å bli uvenner	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi aksepterer konsekvenser for våre handlinger	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi passer på oss selv og blander oss ikke opp i saker som ikke angår oss	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi øver oss på å diskutere saker på en høflig og respektfull måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan akseptere en demokratisk avgjørelse	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å si stopp når noen ødelegger for oss	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan innrømme når vi har gjort noe galt eller gjort en feil	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prososial atferd

Vi snakker positivt om og til våre medelever	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi følger STOPP regelen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan presentere oss for andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan invitere andre med i en lek	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi snakker vennlig til hverandre og bruker fine ord	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi tar vare på utstyr som tilhører skolen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi holder orden på klær og sko i garderoben	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kommer presis til timene	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi rydder på plass utstyr i klasserommet	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi holder orden i hyllen, på pulten og i ranselen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Dette er vi flinke til i 4. klasse!

Empati

Vi vet hva empati betyr	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi er hjelpsomme mot voksne og barn	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å fortelle til andre når vi er sinte eller lei oss	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi respekterer andre for den de er	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi godtar at mennesker er forskjellige og reagerer forskjellig	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi klarer å være fornøyde med eget arbeid	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tør å vise frem arbeidet vårt i til gruppen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Dersom vi kommer i vanskeligheter med andre klarer vi noen ganger å løse det uten hjelp fra en voksen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan ta imot positiv tilbakemelding på arbeid vi legger frem i klassen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å finne på hva vi skal leke	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi klarer å innrømme når vi tar feil	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tåler å tape i spill og sport	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å innrette oss etter felles avgjørelser	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi lytter til andre uten å avbryte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi aksepterer andre sine valg	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prosocial atferd

Vi er stille når noen opptrer og klapper etterpå	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan rose og oppmuntre andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å tilgi andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan glede oss når andre lykkes med noe	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å gjøre det lettere for en som er ny i klassen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi vet hva samarbeid betyr	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan hjelpe andre med noe vi kan	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan be om hjelp når vi trenger det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan samarbeide i grupper med flere elever	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar ansvar for eget arbeid på skolen og hjemme	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Dette er vi flinke til i 5. klasse!

Empati

Vi kan kjenne igjen og uttrykke våre følelser (sint, skuffet, sjalu, glad etc)	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan kjenne igjen andres følelser og vise forståelse for dem.	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan vise medfølelse og omsorg for andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan kontrollere sinnet vårt slik at det ikke går ut over andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi lytter til og respekterer andre sine meninger	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi er åpne for å få flere/nye venner samtidig som vi tar vare på de gamle	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi aksepterer at våre venner får flere/ nye venner	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan si meningen vår og delta i diskusjoner	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan be om hjelp fra en voksen dersom vi trenger det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan stå for det vi mener selv om vi er alene	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi kan skifte aktivitet i klasserommet uten å forstyrre andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan si meningen vår i en gruppe	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan inngå kompromiss ved uenighet	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan takle det å bli motsagt eller småert på en fin måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan le av oss selv	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prososial atferd

Vi kan gi og motta vennlige ord og ros	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan tilby oss selv å hjelpe en medelev eller voksen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi oppmuntrer og heier på andre på eget initiativ	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan la vær å kommentere andre eller det de gjør på en negativ måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan være gode faddere / rollemodeller for yngre elever	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi tar med gymtøy, bøker og annet vi trenger hjemmefra	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi leverer lekser til rett tid	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar medansvar for fellesoppgaver	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi respekterer skolens og andre elever sine eiendeler	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi deltar i og planlegger fellesaktiviteter/oppgaver	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Dette er vi flinke til i 6. klasse!

Empati

Vi klarer å se en sak fra to sider	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi forstår forskjellen på uhell og når noen har gjort noe med vilje	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi bidrar til at alle som vil, får være med på det vi gjør	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi ser når noen faller utenfor og gir beskjed til en voksen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan forstå at andre kan ha forskjellige følelser, tanker og opplevelser av situasjoner enn det vi har	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi tør å stå for det vi mener selv om vi er alene	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tør å stå foran klassen å legge frem noe alene	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar kontakt med andre på en passende måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan be om hjelp på en passende måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan diskutere noe vi er uenige om uten å krangle	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi viser respekt for det de voksne sier	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi bruker ikke stygge ord til hverandre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tåler å bli motsagt	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan ta imot korreksjon og endre vår atferd etter det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan lytte til en annens forklaring uten å avbryte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prosocial atferd

Vi oppmuntrer og heier på andre på eget initiativ	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi lar vær å kommentere andre eller noe de gjør på en negativ måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi lar vær å erte eller plage andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tør å ta avstand og å si ifra når noen ertes eller plager	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi klarer å være gode forbilder for yngre elever	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi forstår at det vi gjør kan få konsekvenser for oss selv og andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan samarbeide og fordele oppgaver i en gruppe	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar vår del av ansvaret når vi jobber med en oppgave	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan be om hjelp og veiledning når vi trenger det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan gjøre oss ferdige med oppgaver uten at noen maser	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Dette er vi flinke til i 7. klasse!

Empati

Vi kjenner igjen og uttrykker våre følelser på en akseptabel måte	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi aksepterer at andre har andre følelser, tanker og opplevelser enn det vi har	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi gir og tar i mot komplimenter	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan vise omtanke, medfølelse og være en støtte for andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi lytter til andre uten å avbryte og vi har øyekontakt og viser interesse for det som blir sagt	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvhevdelse

Vi kan framføre noe i klassen i en gruppe og alene	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan si våre meninger og ønsker og komme med forslag dersom vi er uenige	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan legge frem og svare på en klage fra andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan forstå og trene på å håndtere gruppepress	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan gi beskjed og/eller ignorere forstyrrelser i klassen	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Selvkontroll

Vi forstår at våre handlinger kan få konsekvenser for oss selv og andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi viser respekt for det de voksne og andre sier	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan ta imot korreksjon og endre atferden vår etter det	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi vet hva vi kan gjøre dersom vi blir plaget eller holdt utenfor	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan håndtere det å mislykkes og bli flau (stressmestring)	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Prososial atferd

Vi husker å spørre hva den andre mener dersom vi blir usikre eller irritert	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tør å ta avstand og si ifra dersom noen blir ertet eller plaget	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi roser og oppmuntrer andre	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi vet mye om vennskap og å være gode venner	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan starte og holde en samtale gående	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

Ansvarlighet

Vi kan ta ansvar for egen læring og sette oss mål	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan utføre skolearbeid uten voksne til stede	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi kan jobbe sammenhengende med en arbeidsplan i lengre økter	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi tar medansvar i prosjekter og gruppearbeid	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!
Vi gjør oss ferdige med det vi ar begynt på teten at noen maser	Ja, dette kan vi ☐	Dette kan vi bli bedre til!

ART-aggression replacement training

(Fa: " Art- en metode for trening av sosial kompetanse" Gundersen, Finne, Olsen 2006)

ART er et strukturert metodisk program for å etablere sosial kompetanse og redusere/ forebygge problematferd. Programmet tilhører familien "multimodale programmer dvs flerkomponentsprogrammer som retter seg mot handling (sosial ferdighetstrening), tanke (moralsk resonering) og følelser (sinnekontrolltrening).

Programmet består av til sammen 30 timer; 10 timer i hver komponent. Ideelt sett skal det trenes i en komponent hver uke. Tar vi med skolens fridager, klasseseter, sykdom etc tar et ART kurs vanligvis i overkant av 10 uker. Treningen foregår i grupper på 4-8 elever alt etter behov og ønsker.

Det er vanligvis to ART trenere som leder timene. En hovedtrener og en medtrener. Hovedtrener leder timen mens medtrener plasserer seg i gruppen og ar ansvar for deler av treningen.

I ART timene tar vi utgangspunkt i samtaler, øvelser, leker og rollespill i tett samarbeid mellom barn og voksne. Elevene skal, tre timer i uken, trene på sosiale ferdigheter, sinnekontroll og moralsk resonering. Gjennom disse treningene ønsker vi å gi eleven kunnskap og ferdigheter som gir dem bedre forutsetninger for blant annet å få venner og holde på vennskap, takle konfliktsituasjoner, oppleve mestring og hevde seg selv på en positiv måte ved å ta bevisste valg til det beste for eleven selv og hans/ hennes omgivelser. Dette er forebyggende arbeid og det legges stor vekt på samarbeid innad i personalgruppen samt med foresatte. Lignende modeller er også brukt i næringslivet for å fremme gode arbeidsmiljø, og det er gjort gode erfaringer ved bruk av nevnte modell også i grunnskolen med tanke på skole- og klasse miljø. Modellen er også anbefalt av Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Det er to sertifiserte ART trenere på Storhaug skole. Disse har gjennomgått et halvt års kurs med teori, praksis og eksamen. Storhaug skole har hatt ART tilbud siden 2007 og i underkant av 70 elever har gått og gjennomført ART kurs siden den gang. Tilbudet om ART trening er lagt på 4 trinn vår og 5 trinn høst. Alle på

dette trinnet vil få muligheten til å melde seg på. Storhaug skole har eget ART rom som trenerne disponerer.

ART undervisningen baserer seg på frivillighet og ønske om å delta hos eleven selv. Foresatte forplikter seg til å følge opp undervisningen hjemme. I forkant av ART kurset vil skolen holde et informasjonsmøte til foresatte hvor det vil bli gitt en kort gjennomgang av programmet og dens prinsipper.

5. Kulturskolen Storhaug

Mål:

Alle elever skal bidra til og oppleve mestring på ulike arenaer, deriblant arena for kultur.

Storhaug skole har kultur som en viktig bærebjelke i alt læringsarbeidet.

Med dette som mål i et tett samarbeid mellom klasser på samme trinn og klasser på tvers av trinn, er nok resultatet utslagsgivende for de gode kartleggingsresultatene som vi oppnår både på trivsel blant elevene og trivsel i personalet.

Det utstrakte samarbeidet i bydelen med korpset, kulturskolen og de andre skolene er også med på å knytte bånd og vennskap som igjen skaper trivsel og trygghet i bydelen både i skoletiden og i fritiden.

Skole også en flittig bruker av det kommunale kulturtilbudet som *Den Kulturelle Skolesekken* tilbyr skolene i Stavanger.

Skolens kulturkalender

Forestillinger i skoleåret

2. trinn – *Vennskap*, samarbeid med kulturskolen

3. trinn – *Tivoli/ sirkus*, samarbeid med kulturskolen

4. trinn – *Miljø*, samarbeid med kulturskolen

5. trinn – *Julekonsert i kirken*, samarbeid med korps og kulturskole

6. og 7. trinn- *Revy*, ulike tema, inntekten går til *Hei verden*.

7.trinn – *Love*, et samarbeidsprosjekt med Nylund- og Vassøy skole ved overgangen til ungdomsskolen. Dette er et resultat av det tidligere samarbeidsprosjektet *KOM* i bydelen Storhaug.

Fellessamlinger

Ved hver semesteravslutning, jul, påske og sommer, har skolen en storsamling. Samlingene blir ledet av elever med innslag fra alle trinn og avsluttes alltid med Storhaugsangen.

Vi har som tradisjon å invitere gjester, gjerne representanter fra våre samarbeidspartnere.

Disse samlingene bygger identitet og tilhørighet.

Jul – Rød samling, ansvar team A

Påske – Gul samling, ansvar team B

Årsavslutning hvor vi tar farvel med 7. trinn - ansvar elevrådet

Aktivitetsdag

Skoleåret avsluttes med en aktivitetsdag for hele skolen på Midjord Stadion.

Elevene gjennomfører en aktivitetssløype i aldersblandede grupper hvor samarbeid spesielt blir premiert.

Samarbeid er også en viktig faktor i holdningsarbeidet vårt og skaper trygghet og trivsel på tvers av alder og klasse.

Partnerskapsavtale

Storhaug skole har partnerskapsavtale med Universitetsmuseet Arkeologisk museum gjeldende fra 2011-2014. Avtalen skal sikre et gjensidig utbytte mellom skolen og Arkeologisk museum når det gjelder kompetanse og kulturell kunnskap.

6. Trivsel på SFO

Mål:

Alle barn i SFO skal oppleve respekt, tillit og likeverdighet. Barna skal oppleve tydelige og trygge voksne som leder og tar ansvar for kvaliteten i all samhandling.

I det daglige har SFO god struktur og godt innarbeidede rutiner for ulike aktiviteter. Hvert barn har en primærkontakt i SFO som har et ekstra ansvar for kontakten med barnet og foresatte. Dette skaper trygge rammer for alle parter.

SFO forsøker hele tiden å legge til rette for et variert og godt aktivitetstilbud. Noen aktiviteter er faste gjennom uken, noen er faste i løpet av måneden. I tillegg har sfo ulike faste tradisjoner gjennom året. Dette er viktig for å skape trygge, stabile og forutsigbare rammer for barna. Måltidet og leksehjelp er eksempel på faste innslag i hverdagen.

På SFO legges det stor vekt på å legge til rette for ulike fysiske aktiviteter som; fast turdag hver uke, svømmetilbud, faste aktiviteter i gymsal, fotballgrupper, bruk av ishall, bruk av Storhaughallen m.m.

SFO tilbyr også hobbygruppe, datagruppe og bridgeklubb. Stavanger kulturskole driver deler av sin sin undervisning og korpsøvelse i SFO tid.

I de undervisningsfrie ukene har SFO tradisjon for benytte ulike kulturarenaer og utflukter som det ikke er muligheten til ellers, som; Museer, lengre turer, karneval, kino, legobygging i gymsal, m.m.

Hvert år har SFO Bamsefest i 1.klasse, feirer FN-dagen sammen med de foresatte, påskelunsj m.m. Det legges også vekt på samarbeid med andre SFO`er i byen- felles turer med andre som for eksempel til Trollskogen i vinterferien og aktivitetsdag på Lunde SFO i påsken.

Alt dette er med på å skape gode vilkår for trivsel på Storhaug SFO, noe som igjen er med på å redusere faren for utestenging og mobbing.

7. Avdekking av mobbing/ negativ adferd

Negativ adferd

Negativ adferd betegnes som bråk, uro, hærverk, vold, rasisme og diskriminering.

Mål:

Den enkelte elev blir ivaretatt, opplevelsen av ensomhet, mistrivsel og utrygghet blir redusert.

Definisjon av mobbing:

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing. (D. Olweus 1992)

1. Informasjonsheiting gjennom observasjon i

- Friminutt
- Ulike læresituasjoner
- ”mellomrommene” i skolehverdagen

Ansvar: kontaktlærer i samarbeid med miljøterapeut/assistenter/andre

2. Informasjonsheiting gjennom samtale med de involverte, eventuelle ”vitner” og foresatte.

Ansvar: Kontaktlærer primært, miljøterapeut rådgivende rolle.

-Voksen konfronterer eleven med at han/hun vet hva som foregår og at det ikke kan aksepteres.

-Voksen gir eleven mulighet til å uttale seg, men ikke gå inn i diskusjon. Voksen skal ha en aksepterende holdning til eleven, men fast på at han/hun ikke godtar det som foregår.

-Voksen sier han/hun vil informere foreldrene og at rektor er informert.

-Voksen spør om eleven har sett noen andre plage det aktuelle offeret.

-Voksen inviterer eleven til å komme med forslag til tiltak for å få slutt på mobbingen.

-Voksen prøver å få eleven til å forplikte seg til å slutte med mobbingen.

-Voksen informerer om at han/hun også vil snakke med de andre som deltar i mobbingen enkeltvis og deretter snakker med dem sammen.

3. Overføring av informasjon til involverte voksne på trinnet samt ledelsen og ressursteam.

Ansvar: kontaktlærer

4. Iverksette tiltak mot uønsket adferd- konkret og tidfestet.

Ansvar: Kontaktlærer, miljøterapeut, ressursteam, rektor.

5. Evaluering av tiltak på trinn og med foresatte.

Ansvar: Kontaktlærer, miljøterapeut, ressursteam.

Ved all henvendelse om mobbing skal ledelsen varsles og rektor skal fatte enkeltvedtak om tiltak og evaluering. Det er læreres ansvar å avklare i dialog med foresatte skille mellom mobbing og uønsket adferd.

6. Oppfølgingssamtaler med plager(e)/ Gruppesamtale

Ansvarlig: Kontaktlærer / SFO – leder

-Voksen starter med å referere hva som er kommet fram i de individuelle samtalene.

-Voksen informerer om at saken er tatt opp med den som utsettes for mobbing og at eleven også er informert om samtalen som nå finner sted.

-Voksen informerer om at mobbernes foreldre vil bli informert og at rektor er informert.

-Voksen prøver å forplikte elevene til å unngå mobbing ved å få hver til å si at de ikke vil delta i mobbingen.

-Voksen spør elevene hva de vil gjøre hvis de ser andre mobbe den aktuelle eleven.

-Voksen benytter forespeiling for å forberede elevene på møtet med den aktuelle eleven og andre elever.

-Voksen formidler at han/hn har tillit til at elevene nå følger opp avtalene.

Ansvarsmodellen

1. Kontaktlærer er den viktigste personen i systemet.
2. Kompetanse hentes ut av systemet på lavest mulig nivå.
3. Foreldreinformasjon/ involvering er en forutsetning for å lykkes.
4. Egen kompetanse i skolen skal benyttes før ekstern kompetanse nyttes.
5. Tiltakene på ulike nivå dokumenteres før saken løftes til et høyere nivå.

Tiltak som settes i verk, skal som hovedregel rette seg mot elevens sterke sider mer enn mot mangler og tilkortkomning. Tiltak må aldri være stigmatiserende.

Nyttige nettressurser

Veileder for ansatte og ledere i skolen:

[http://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/5/Arbeid mot mobbing veileder bm.pdf](http://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/5/Arbeid_mot_mobbing_veileder_bm.pdf)

Manifest mot mobbing:

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Arbeid-mot-mobbing/Manifest-mot-mobbing-2011-20141/>

Opplæringsloven Kap.11:

<http://www.lovdatab.no/all/tl-19980717-061-013.html>

Opplæringsloven Kap. 9A:

<http://www.lovdatab.no/all/tl-19980717-061-011.html>

Forvaltningsloven:

<http://www.lovdatab.no/all/nl-19670210-000.html>

Lov om helsetjenesten i kommunene Kap 4A:

<http://www.lovdatab.no/all/tl-19821119-066-005.html>

Brann- og eksplosjonsvernloven:

<http://www.lovdatab.no/all/nl-20020614-020.html>

Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter:

<http://www.lovdatab.no/cgj-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>

Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr:

<http://www.lovdatab.no/for/sf/jd/xd-19960719-0703.html>

Forskrift om grenseverdier for støy:

[http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiztldles?doc=/usr/www/lovdatab/ltavd1/filer/sf-20021004-1089.html&emne=forskrift+om+grenseverdier+for+st%28y&](http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiztldles?doc=/usr/www/lovdatab/ltavd1/filer/sf-20021004-1089.html&emne=forskrift+om+grenseverdier+for+st%28y&wift/wiztldles?doc=/usr/www/lovdatab/ltavd1/filer/sf-20021004-1089.html&emne=forskrift+om+grenseverdier+for+st%28y&)

Forskrift om miljøretta helsevern i skole og barnehager:

<http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19951201-0928.html>

Veileder til opplæringsloven Kap 9A:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/lover_regler/reglement/2006/veileder-til-opplaringsloven-kapitel-9a-.html?id=437836

Elevers og foreldres ansvar og rettigheter:

http://www.udir.no/Artikler/_Satsingsomrader/_hjemskole/Elevs-og-foreldres-ansvar-og-rettigheter/

Verktøy i arbeid mot mobbing. Kjetil og Kjartan:

<http://www.kjetillogkjartan.no/>

Skolens hjemmeside:

www.linksidene.no/storhaug